

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	7
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	7
3.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
4.	PREPORUKE ZA 2022. GODINU	10
5.	ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	10
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	11
7.	BUDŽET INSTITUTA ZA 2022. GODINU	11
8.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
8.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
8.2.	Pregled prihoda i primitaka	13
8.3.	Bilans stanja	13
8.3.1.	<i>Sredstva</i>	13
9.	JAVNE NABAVKE	14
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	15
	PRILOZI	15

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Instituta u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Instituta za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Instituta u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Institut nije okončao aktivnosti na usaglašavanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 5. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Instituta je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Instituta, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 24.07.2023. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Instituta za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH.

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Instituta za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na način evidentiranja izdataka po osnovu ugovora o autorskih honorarima i mišljenje s rezervom na usklađenost sa zakonima i drugim propisima u dijelu koji se odnosi na zapošljavanje koje nije vršeno uz dosljednu primjenu odredbi Zakona o radu u institucijama BiH. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog perioda čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom periodu.

Utvdili smo da je Institut u 2022. godini od ukupno devet prethodno datih preporuka, realizovao šest, za dvije preporuke realizacija je u toku, dok jedna preporuka nije više relevantna za praćenje.

U narednoj tabeli (Tabela 1) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Institut je dužan da ubrza aktivnosti na donošenju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	U toku 2022. godine su se provodile aktivnosti na izradi Prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. Konačna verzija je upućena u junu 2023. godine Ministarstvu pravde BiH radi pribavljanja mišljenja na opise poslova radnih mjesta.	
2.	Institut prilikom planiranja pojedinih naknada treba da koristi raspoložive podatke iz kadrovske evidencije.	Institut je koristio raspoložive podatke iz kadrovske evidencije prilikom planiranja pojedinih naknada.	
3.	Potrebno je da Institut u potpunosti primjenjuje odredbe internih akata kojim je regulisano pitanje odobravanja i potpisivanja dokumentacije direktora Instituta.	Internim aktima nije regulisano pitanje odobravanja i potpisivanja dokumentacije tako da preporuka nije relevantna.	
4.	Potrebno je da Institut unaprijedi procedure planiranja i praćenja izvršenja budžeta, odnosno da uspostavi odgovarajuće interne finansijske kontrole navedenih postupaka u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine kako bi se potrebne aktivnosti provodile pravovremeno i izbjeglo učestalo prestrukturisanje rashoda.	U završnoj fazi je ažuriranje internih procedura u vezi s planiranjem budžeta i praćenjem izvršenja budžeta u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH u cilju dodjeljivanja odgovornosti i zadataka zaduženim osobama za planiranje i praćenje izvršenja budžeta.	

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
5.	Institut je dužan da evidentiranje izdataka po osnovu autorskih honorara izvrši u periodu kojem pripadaju, te da u saradnji s nadležnim institucijama iznađe rješenje i osigura nedostajuća novčana sredstva za ove namjene.	U tekućoj godini Institutu su odobrena sredstva iz tekuće rezerve za plaćanje troškova iz prethodne godine.	✓
6.	Institut treba da osigura adekvatan način obilježavanja računa i njihovo evidentiranje u knjizi izlaznih računa, u cilju pouzdanijeg praćenja fakturiranih usluga i sravnjenja s kupcima.	Institut je osigurao adekvatan način obilježavanja računa i njihovo evidentiranje u knjizi izlaznih faktura.	✓
7.	Institut je dužan prilikom prijema zaposlenih postupati u skladu s odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, poštujući princip transparentnosti.	Prilikom prijema zaposlenih Institut je postupao u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH, poštujući princip transparentnosti.	✓
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
3/2020	Potrebno je da Institut prilikom planiranja sredstava koristi raspoložive podatke iz ugovora o zakupu prostora i iz kadrovske evidencije.	Prilikom planiranja sredstava koristili su se raspoloživi podaci iz ugovora o zakupu i iz kadrovske evidencije.	✓
7/2020	Institut je obavezan da potraživanja iskazana u pomoćnoj i glavnoj knjizi potvrdi slanjem izvoda otvorenih stavki ili direktnim sravnjenjem sa kupcima.	Institut je izvršio verifikaciju iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki u kojima kupci, navođenjem stanja u svojim poslovnim knjigama, potvrđuju stanje iskazano kod Instituta.	✓

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: ✓ realizovane preporuke, ⚪ preporuke čija je realizacija u toku, ✗ nerealizovane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uslovi.

³ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU

Izvještajem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćene su dvije preporuke. Prva preporuka je data u dijelu finansijskog upravljanja i kontrole, a odnosi se na usklađenost.

Druga preporuka je data u segmentu kratkoročnih potraživanja i također se odnosi na usklađenost. Radi se o novim preporukama.

5. ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Institut je samostalna upravna organizacija ovlaštena da provodi sistem akreditiranja u Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine⁴ i Zakonom o akreditiranju Bosne i Hercegovine⁵.

Unutrašnja organizacija i način rada Instituta utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2018. godine, kojim su sistematizovana mjesta za 28 izvršilaca.

Institutom rukovodi direktor koga imenuje Vijeće ministara BiH na period od pet godina. Direktor ima jednog zamjenika, koji ga zamjenjuje ukoliko on nije u mogućnosti da obavlja svoja ovlaštenja. Vijeće ministara BiH je 02.08.2021. godine imenovalo direktora i zamjenika direktora Instituta.

Institut još uvijek nije završio proces usklađivanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji sa Odlukom Vijeća ministara BiH o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH⁶ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁷. Nakon imenovanja novog rukovodstva Institut je u septembru 2021. godine uputio Vijeću ministara BiH obavijest o povlačenju prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji iz razloga dalje dorade. Tokom 2022. godine su se provodile aktivnosti na izradi novog prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. S obzirom na to da je došlo do značajnih izmjena u organizacionoj strukturi, predloženo je formiranje tri sektora i to: Sektor za kvalitet, Sektor za planiranje, razvoj, obrazovanje i informaciono-dokumentacione poslove i Sektor za opće, pravne, kadrovske i materijalno-finansijske poslove, kao i Službe za administrativne poslove i podršku direktoru.

U vrijeme sačinjavanja (juni 2023. godine) ovog Izvještaja konačna verzija Prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji je prosljeđena Ministarstvu pravde BiH radi pribavljanja mišljenja na opise poslova radnih mjesta.

Po pitanju usklađivanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji sa odlukama Vijeća ministara BiH dali smo preporuku u prethodnoj godini (preporuka broj 1 u Tabeli 1) te smo ocijenili da Institut preduzima aktivnosti koje su prethodno prezentovane, a koje će biti predmet daljeg praćenja do okončanja implementacije preporuke u potpunosti.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 10/02

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 19/01

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁷ Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola:

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole se implementira u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁸, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Institut je prethodnih godina sačinio mape poslovnih procesa, utvrdio i procijenio rizike te sačinio registar rizika koje je tokom 2022. godine ažurirao i unio u PIFC aplikaciju.

U cilju daljeg razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, direktor Instituta je u martu 2022. godine u saradnji sa članovima Radne grupe za uvođenje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Institutu, donio Godišnji plan strategije razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Institutu za 2022. godinu.

Institut je popunio obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu i dostavio ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH. Uvidom u Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli, konstatovano je da Institut nije naveo mjere koje se planiraju preduzeti za dalji razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole u narednom periodu.

PREPORUKA 1

Institut treba, u cilju daljeg razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, da provodi aktivnosti na provjeri funkcionisanja istog i na osnovu dobijenih rezultata predloži mjere na daljem unapređenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

7. BUDŽET INSTITUTA ZA 2022. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.194.000 KM (tekući izdaci 1.184.000 KM i kapitalni izdaci 10.000 KM) i 21 zaposlenih. Na 31.12.2022. godine u Institutu je bila 21 zaposlena osoba.

Institut je svoje aktivnosti do usvajanja budžeta za 2022. godinu finansirao na osnovu odluka o privremenom finansiranju za prva dva tromjesečja.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Tokom godine Institutu su odobrena sredstva iz tekuće rezerve u ukupnom iznosu od 163.805⁹ KM, tako da je Institut u 2022. godini raspolagao sredstvima u ukupnom iznosu od 1.357.805 KM, a realizovao je 1.344.290 KM.

Institut je izvršio prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH¹⁰. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 58.832 KM, s tim da su povećane ugovorene i druge posebne usluge za 57.632 KM i izdaci za usluge prijevoza i goriva za 1.200 KM, a smanjene su bruto plaće i naknade za 10.000 KM, naknade troškova zaposlenih za 8.500 KM, putni troškovi za 30.000 KM, izdaci telefonskih i poštanskih usluga za 1.000 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge za 1.000 KM, izdaci za nabavku materijala za 3.480 KM, unajmljivanje imovine i opreme za 912 KM, izdaci za tekuće održavanje za 3.230 KM i izdaci osiguranja za 710 KM.

Prema saznanjima tokom revizije, u završnoj fazi je ažuriranje internih procedura u vezi s planiranjem budžeta i praćenjem izvršenja budžeta u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH u cilju dodjeljivanja odgovornosti i zadataka zaduženim osobama za planiranje i praćenje izvršenja budžeta.

Po pitanju unapređenja procedure planiranja i praćenja izvršenja budžeta dali smo preporuku u prethodnoj godini (preporuka br. 4 u Tabeli 1) te smo ocijenili da Institut preduzima aktivnosti koje su prethodno prezentovane, što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

8. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Institut je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje može se konstatovati da je Institut, poštujući Pravilnik o finansijskom izvještavanju, sačinio zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja, kao i detaljna obrazloženja strukture rashoda i izdataka po odobrenim stavkama.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12. 2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.344.290 KM, što je za 13.515 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2022. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (675.060 KM), naknade troškova zaposlenih (95.390 KM), unajmljivanje imovine i opreme (101.088 KM) i ugovorene usluge (341.320 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

⁹ Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve za isplatu jednokratne novčane pomoći zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine u iznosu od 9.500 KM (Službeni glasnik BiH, broj 4/23), za implementaciju Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknada u institucijama BiH u iznosu od 9.932 KM (Službeni glasnik BiH, broj 1/23) i za isplatu naknada po osnovu zaključenih ugovora o autorskom djelu sa tehničkim ocjeniteljima i ekspertima u svrhu ocjenjivanja tijela odnosno izrade studije tehničke izvodljivosti tijela za ocjenu usklađenosti u svrhu odobravanja, potvrđivanja, proširivanja i produžavanja akreditacije u iznosu od 144.373 KM (Službeni glasnik BiH, broj 49/22).

¹⁰ Odluka od 23.12.2022.godine

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 628.517 KM, što je za 123.517 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: vlastite prihode od pružanja usluga (619.575 KM), prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka (2.995 KM), prihode od naplate premije osiguranja (2.124 KM), i prihode od refundacije bolovanja iz ranijih godina (3.824 KM).

Vlastiti prihodi Instituta iskazuju se u Glavnoj knjizi nakon naplate potraživanja na žiroračun Ministarstva finansija i trezora BiH i uparivanja kroz modul potraživanja koji vrši Institut. Evidentirani iznos vlastitih prihoda se odnosi na naplaćene prihode za koje je kroz modul potraživanja izvršeno uparivanje sa evidentiranim računima.

8.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 151.208 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 310.045 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (130.612 KM), kratkoročne tekuće obaveze (79.060 KM), obaveze prema zaposlenima (79.469 KM) i kratkoročna razgraničenja (130.078 KM) i neotpisana vrijednost stalnih sredstava (20.596 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

8.3.1. Sredstva

Kratkoročna potraživanja iskazana su u Glavnoj knjizi trezora su u iznosu od 130.612 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manji iznos za 64.741 KM.

Evidentirani iznos kratkoročnih potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja od pravnih osoba za obavljene usluge iz nadležnosti Instituta u iznosu od 130.078 KM, akontacije za službeni put 36 KM i prijelazni račun potraživanja 498 KM.

Postupcima revizije smo konstatovali da iznos potraživanja od kupaca, evidentiran u glavnoj knjizi u iznosu od 130.078 KM, odgovara iznosu potraživanja koji je iskazan u pomoćnoj knjizi za potraživanja (pomoćna knjiga za unos podataka u ISFU sistem-modul AR). Institut je izvršio verifikaciju iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki (IOS) svim kupcima, u kojima kupci, navođenjem stanja u svojim poslovnim knjigama, potvrđuju stanje iskazano kod Instituta. Institut je tokom 2022. godine poslao 49 opomena kupcima zbog neplaćanja računa. U toku završne revizije utvrdili smo da su pomenuti računi plaćeni.

Konstatovali smo da je u vrijeme obavljanja završne revizije (maj 2023. godine) stanje potraživanje od kupaca u Institutu iznosilo 20.885 KM, što je za 109.193 KM manji iznos od stanja iskazanog na 31.12.2022. godine.

Provedenom revizijom kratkoročnih potraživanja, uočili smo nedostatke u pogledu pravovremenog dostavljanja faktura akreditiranim tijelima za ocjenu usklađenosti i praćenje naplate faktura održavanja sistema akreditiranja.

Naime, računi za ocjenu usklađenosti tijelima se dostavljaju uglavnom nakon utvrđenog roka za dostavu faktura definisanog Instrukcijom za kontrolu prihoda, vođenje evidencija o prihodima i potraživanjima od strane tijela za ocjenu usklađenosti od 28.03.2022. godine¹¹, što za posljedicu ima knjiženje značajnog iznosa potraživanja sa 31.12. tekuće godine u poslovnim knjigama Instituta.

Također, praćenje naplate računa za održavanje sistema nije na zadovoljavajućem nivou iz razloga jer je utvrđeno da se u pojedinim slučajevima ne prati definisani rok naplate¹², što u konačnici utiče na povećan obim potraživanja.

PREPORUKA 2

Preporučujemo Institutu da pravovremeno ispostavlja račune za troškove održavanja sistema akreditiranja BiH i pojača kontrolu naplate računa, kako bi se osiguralo postupanje u skladu s rokovima koji su definisani u postojećim pravilima.

9. JAVNE NABAVKE

Institut je donio Plan javnih nabavki za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹³.

Prema prezentovanim podacima¹⁴, Institut je u 2022. godini proveo jedan konkurentski postupak javnih nabavki u vrijednosti od 7.358 KM. Institut je putem direktnog sporazuma izvršio nabavke u vrijednosti od 22.957 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 30.315 KM (21.634 KM iz tekućih izdataka i 8.681 KM iz kapitalnih izdataka).

Na osnovu pregledanog uzorka javnih nabavki nismo utvrdili značajnije nepravilnosti ili nedostatke.

¹¹ Rok za dostavu faktura je 30.11. tekuće godine

¹² Rok plaćanja faktura je 10 dana

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

¹⁴ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Institut je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. Komentari su dati u dijelu teksta u tački 7. Budžet Instituta za 2022. godinu, i 8.3.1. Finansijski izvještaji/Sredstva, koja je prihvaćena. Izuzev navedenih tehničkih korekcija, Izvještaj nije mijenjan u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Institutu za 2022. godinu obavili su: Nevena Bugarin - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Osman Pačuka - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Helena Grbavac - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvaliteta Nacrta izvještaja proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nevena Bugarin, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

Broj: 02-16-1-928/23

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu
Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2022. godine
Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.184.000	163.805	1.347.805	1.334.430	99
Bruto plaće i naknade	686.000	-68	685.932	675.060	98
Naknade troškova zaposlenih	95.000	1.000	96.000	95.390	99
Putni troškovi	87.000	-30.000	57.000	56.929	100
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	18.000	-1.000	17.000	16.636	98
Izdaci za energiju i komunalne usluge	23.000	-1.000	22.000	21.620	98
Nabavka materijala	14.000	-3.480	10.520	10.460	99
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	10.000	1.200	11.200	10.915	97
Unajmljivanje imovine i opreme	102.000	-912	101.088	101.088	100
Izdaci za tekuće održavanje	6.000	-3.230	2.770	2.732	99
Izdaci za osiguranje	3.000	-710	2.290	2.281	100
Ugovorene i druge posebne usluge	140.000	202.005	342.005	341.320	100
2. Kapitalni izdaci	10.000	0	10.000	9.860	99
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	10.000	0	10.000	9.860	99
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.194.000	163.805	1.357.805	1.344.290	99
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.194.000	163.805	1.357.805	1.344.290	99

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2023. godine.

Direktor:
mr. sc. Dražan Primorac

Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	130.612	198.353	66
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	130.612	198.353	66
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	20.596	21.056	98
Stalna sredstva	278.751	272.460	102
Ispravka vrijednosti	258.156	251.405	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	20.596	21.056	98
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	151.208	219.409	69
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	289.449	271.265	107
Kratkoročne tekuće obaveze	79.060	14.841	533
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	79.469	57.254	139
Interni finansijski odnosi	842	0	
Kratkoročna razgraničenja	130.078	199.170	65
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	20.596	21.056	98
Izvori sredstava	20.596	21.056	98
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	310.045	292.321	106

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 02.03.2023. godine.

Direktor:
mr. sc. Dražan Primorac

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	505.000	0	505.000	628.517	124
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	505.000	0	505.000	628.517	124
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	505.000	0	505.000	628.517	124

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2023. godine

Direktor:

mr. sc. Dražan Primorac

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2022. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Predsjedništva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.04.2023. godine

Direktor

mr. sc. Dražan Primorac